

07.05 – 31.08.2019

Bruegel Panorama – Brussel ca. 1560

De middeleeuwse Hallepoort stelt in dit Bruegel jaar twee evenementen voor. De tentoonstelling “*Back to Bruegel. Beleefd de 16de eeuw*” (zie aparte presentatie) opent pas in de herfst, maar in de lente kunnen bezoekers al het “*Bruegel Panorama*” ontdekken.

Het “Bruegel Panorama” is een **virtuele beleving** op de weergang van de enig bewaarde Brusselse stadspoort. De weergang biedt een prachtig 360° uitzicht op de hedendaagse stad. Dankzij de installatie van hightech verrekijkers is er nu ook een adambenamend **16de eeuws panorama van Brussel** en zijn omgeving te zien. Brussel was toen nog een typisch middeleeuwse stad met haar rivier de Zenne, nauwe straatjes en vele kerken, maar ook de Galgenberg en een indrukwekkende omwalling. Het virtueel panorama werd minutieus ontworpen aan de hand van historische kaarten, kadastrale plannen, oude gravures en tekeningen.

Het samengaan van hedendaagse technologie in een **uniek historisch monument** zorgt dat bezoekers niet alleen een duidelijk beeld krijgen van hoe Brussel er in Bruegels tijd uitzag, maar geeft hen tevens een beter inzicht in het ontstaan van de hedendaagse stad. Een niet te missen ervaring!

Een beetje geschiedenis

Pieter Bruegel verhuist in 1563 naar Brussel, hij huwt in de Kapellekerk en vestigt zich met zijn echtgenote in de versterkte stad. In die periode telt Brussel ongeveer 50.000 inwoners. Hoe ziet de stad er toen uit?

De verstedelijkingsgraad van Brussel kennen we dankzij de kaart die Jacob van Deventer amper enkele jaren voor de komst van Bruegel met de hand tekent. Het is een vijfhoekige plattegrond, afgebakend door het tracé van de muren van de tweede stadswal uit de 14de eeuw, een grondplan dat samenvalt met de huidige ligging van de Kleine Ring. Op de stadsmuren staan zowat 70 torens. Ze worden in de hoger gelegen delen van de stad beschermd door droge grachten, in de lager gelegen delen door ondergelopen grachten. Aanvankelijk zijn er zeven poorten, waar de belangrijkste steenwegen vertrekken. Een achtste poort, de Oeverpoort, zal aan de noordkant worden geopend om het kanaal van Willebroek, dat in 1561 in bedrijf wordt genomen, de stad binnen te laten.

De voornaamste as door de stad is de *Steenwech*, een verharde straat van middeleeuwse oorsprong, die van west naar oost de Vlaamse en de Naamse Poort met elkaar verbindt. In het zuiden vormt de Hoogstraat de "ruggengraat" van de wijk die zich uitstrekt van de Hallepoort tot de Steenpoort (poort van de eerste stadswal, ter hoogte van de Keizerslaan). Buiten de stad hebben zich woonkernen ontwikkeld langsheen de steenwegen. Sommige voorsteden (Sint-Gillis, Elsene, Sint-Joost, Molenbeek) grenzen aan de stadsmuren, andere zijn er duidelijk van gescheiden door een spaarzaam bezette zone.

In het silhouet van de stad zijn opvallende bakens te onderscheiden: de toren van het Stadhuis en die van de Sint-Niklaaskerk, de Kapellekerk, de twee torens van het Hof van

Nassau, de contouren van de Aula Magna van het Coudenbergpaleis, de Sint-Gorikskerk, de kapittelkerk van Sint-Goedele ...

Als geheel weet het beeld van Brussel – met zijn monumenten, zijn stadsmuren, zijn topografie – de 16de-eeuwse bezoekers te bekoren. Getuigen hiervan zijn de enthousiaste beschrijvingen van Juan Calvete de Estralla (1549), voor wie de stad en de paleizen die haar domineren ‘*groot en mooi*’ zijn. Of die van Albrecht Dürer (1520), die vanuit het Hof van Nassau geniet van ‘*het mooiste denkbare uitzicht*’ en daarbij schrijft: ‘*Ik denk niet dat er in heel Duitsland iets gelijkaardigs bestaat.*’

Praktische informatie

Bruegel Panorama – Brussel ca. 1560

07.05-31.08.2019

Hallepoort (Museum & Panorama)

Zuidlaan 150

1000 Brussel

T. +32 2 534 15 18

hallepoort@kmg.be

www.hallepoortmuseum.be

Openingstijden

Di-vrij: 9.30 – 17.00

Za-zo: 10.00-17.00

Gesloten op maandag

Laatste toegang: 45 minuten voor sluitingstijd

Tarieven

9€ - 7€ - 5€ - 2€

Het ticket geeft eveneens toegang tot het museum en de permanente collectie

Opgelet: het panorama is niet toegankelijk voor mensen met beperkte mobiliteit.

Voor meer fotomateriaal : <http://www.kmg-mrah.be/nl/pers-1>

Dit project kwam tot stand dankzij een samenwerking tussen de Koninklijke musea voor Kunst en Geschiedenis en Urban Brussels en met de steun van Toerisme Vlaanderen.

+ logos